

חוק נהרי: עמדת פורום ה-15 ומרכז השלטון המקומי

1. הצעת החוק צפויה לפגוע קשות בחינוך הממלכתי בישראל:

- המדינה מתנערת מחובתה החוקית לחינוך חינם לאזרחיה, ומטילה על הרשויות המקומיות את החובה לממן ולתקצב גם בתי ספר פרטיים. זאת לראשונה בהיסטוריה של החינוך בישראל, ובניגוד למקובל ולנהוג בעולם.
- הצעת החוק תביא להקמתם של בתי ספר פרטיים רבים, שיזכו לתקציבים ציבוריים, על חשבון בתי הספר של החינוך הממלכתי. המשמעות: הידרדרות מהירה וחסולו של החינוך הממלכתי בישראל.
- הצעת החוק תביא להקמת בתי ספר פרטיים אליטיסטיים, שאינם מחויבים באינטגרציה, בלימודי ליבה, ואינם מחויבים לעקרונות השוויון והדמוקרטיה של מדינת ישראל. יתר על כן, לפי החוק נצטרך לממן גם בתי ספר פרטיים החותרים תחת קיומה של המדינה או כאלה המחנכים לשנאת ישראל.
- העלות התקציבית לשלטון המקומי בשנה הראשונה להפעלת החוק תהא **250 מיליון ₪**. עלויות אלה ילכו ויגברו מדי שנה כתוצאה מהקמת בתי ספר פרטיים נוספים.
- הטלת נטל תקציבי זה על כתפיהן הצרות של הרשויות המקומיות, תבוא על חשבון מימון ותקצוב בתי הספר הציבוריים של החינוך הממלכתי. המשמעות: קיצוץ והידרדרות של החינוך הממלכתי.

2. השלטון המקומי יאלץ לממן את החוק על חשבון סעיפים אחרים בתקציב החינוך המקומי, למשל:

- א. **הסעות:** נאלץ להפסיק את סבסוד ההסעות. המדינה תצטרך לממן את מלוא עלות ההסעות בעצמה.
- ב. **שעות אקסטרה/תגבור:** נאלץ להפסיק להעניק שעות תגבור (שעות לימוד) ושעות אקסטרה שהעיריות נותנות כיום למערכת החינוך.
- ג. **סגירת מגמות:** נאלץ לסגור מגמות בחטיבות הביניים ובבתי הספר העל יסודיים. הכוונה היא למגמות שהעיריות נושאות בעלויות שלהן.
- ד. **מפעל ההזנה:** נאלץ להפסיק את מפעל ההזנה במקומות שהוא איננו חובה.
- ה. **סבסוד צהרונים ופנימיות יום:** נאלץ להפסיק הסבסוד לצהרונים ופנימיות יום (כידוע, כיום זה ממומן במציג גבוה של העיריות, מתוך הסכמה שלהן, וללא כל חובה חוקית המוטלת עליהם).
ככלל, עלות החוק תבוא על חשבון נושאי חינוך אחרים שמימנם ע"י העיריות אינו חובה חקוקה.

3. אם ועדת החינוך מעוניינת להמשיך ולקדם את החוק, נבקש להוסיף לו את ההוראות הבאות, וזאת כדי למזער את הנזק והסכנה הצפויה למערכת החינוך הממלכתי:

- א. המדינה תשפה את הרשויות המקומיות בעלויות הנוספות שיגרמו כתוצאה מחוק נהרי.
- ב. נבקש להחריג את המוסדות האליטיסטיים והיוקרתיים מהחוק, שמא נמצא עצמנו מתקצבים גם בתי ספר בדלניים ובתי ספר פרטיים של אוכלוסיות בעלות ממון.
- ג. נבקש להחריג את המוסדות החותרים תחת עקרונות היסוד של מדינת ישראל, וכן את המוסדות שאינם מכבדים את עקרונותיה היסודיים של המדינה.
- ד. המימון יותנה במניעת אפליה על רקע של מניעים זרים (כגון אפליה עדתית וכיוב').
- ה. המימון יותנה בהנחיות משרד החינוך ומינהלי החינוך העירוניים, בתחומים הפדגוגיים והאדמיניסטרטיביים/ניהוליים, כגון: בטיחות מבנים, הנשרת תלמידים, תכני הלימוד וכיוב'.
- ו. המימון יותנה בכך שמשרד החינוך יקבע קריטריונים, בתאום עם השלטון המקומי, למינימום תלמידים במוסד, מינימום תלמידים בכיתה וכיוב'.